

การสังเกตผู้ติดยาเสพติด

- ร่างกายทรุดโทรม ผิวพรรณไม่เปล่งปลั่ง (ในกรณีเด็กและวัยรุ่น)
- ปากดำ ขอบตาดำ และมีลักษณะเหมือนคนอดนอน (ในกรณียาเสพติดที่กระตุ้นประสาท)
- มีอาการกัดกรามบ่อยๆ โดยไม่รู้สึกรำคาญ เนื่องจากฤทธิ์กระตุ้นของตัวยา (ในกรณียาเสพติดที่กระตุ้นประสาท)
- สวมเสื้อแขนยาวตลอดเวลาเพื่อปกปิดรอยเข็มฉีดยาบริเวณท้องแขนด้านใน (กรณีใช้ยาเสพติดประเภทกดประสาทด้วยวิธีการฉีด)
- จุกลิ้นจุกคอ พูดจาไม่รู้เรื่อง
- มีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมอย่างผิดปกติ เช่น มีผลการเรียนแย่งลง ทำงานประสิทธิภาพลดลง ห่วงเหินห่างในครอบครัว
- อารมณ์ฉุนเฉียว จึงมักพบผู้เสพยาเสพติดทะเลาะวิวาทและทำร้ายผู้อื่น หรือในทางกลับกัน บางคนอาจเฝ้าข่มขู่คนใกล้ชิด ชอบแยกตัวอยู่คนเดียวหนีออกจากพรรคพวกเพื่อนฝูง

การบำบัดผู้ติดยาเสพติด

หมายถึง การให้ความช่วยเหลือผู้ติดยาเสพติด เพื่อให้สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และ ลด ละ เลิกยาเสพติด โดยวิธีการบำบัดรักษาทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม

สถานบำบัดผู้ติดยาเสพติด

- สถาบันธัญญารักษ์ กรุงเทพมหานคร โทร. 0 2531 0080-4
- ศูนย์บำบัดรักษายาเสพติดขอนแก่น โทร. 0 43345 3902
- ศูนย์บำบัดรักษายาเสพติดอุดรธานี โทร. 0 4229 5758
- ศูนย์บำบัดรักษายาเสพติดเชียงใหม่ โทร. 0 5329 7976-7
- ศูนย์บำบัดรักษายาเสพติดแม่ฮ่องสอน โทร. 0 5361 3051-5
- ศูนย์บำบัดรักษายาเสพติดสงขลา โทร. 0 7446 7453
- ศูนย์บำบัดรักษายาเสพติดปัตตานี โทร. 0 7346 0351-5
- โรงพยาบาลของรัฐทั่วประเทศ

****หากท่านประสบปัญหาเสพติด สามารถขอรับคำปรึกษาได้จากสายด่วนยาเสพติด 1165**

การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

1. การป้องกันและแก้ไขตนเองจากยาเสพติด

- 1.1 ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับโทษและพิษภัยของยาเสพติด
- 1.2 แสวงหากิจกรรมดี ๆ และสร้างสัจจะ เพื่อค้นหาความถนัดและความสามารถของตนเอง
- 1.3 สำนึกในบทบาทหน้าที่ของตนเอง
- 1.4 เลือคบเพื่อนที่ดี
- 1.5 ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
- 1.6 รู้จักแก้ไขปัญหาคือชีวิตในทางที่ถูก
- 1.7 ปฏิเสธผู้ใหญ่มักรู้ปัญหา

2. การป้องกันและแก้ไขครอบครัวของตนเองจากปัญหายาเสพติด

- 2.1 สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างสมาชิกในครอบครัว
- 2.2 รู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเองในการเป็นสมาชิกของครอบครัว

3. การป้องกันและแก้ไขชุมชนของตนเองให้ปลอดจากปัญหายาเสพติด

- 3.1 รวมตัวกันเป็นกลุ่มอาสาสมัครป้องกันยาเสพติด
- 3.2 ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการป้องกันยาเสพติดและติดตามสถานการณ์ข่าวสารเกี่ยวกับยาเสพติดอยู่เสมอ
- 3.3 เยาวชนควรประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีของชุมชน
- 3.4 ให้ความร่วมมือกับทางราชการ เช่น

- แจ้งข่าวสาร
- แนะนำให้ผู้เสพยาเสพติดเข้าบำบัดรักษา
- เป็นอาสาสมัครติดตามผลการบำบัดรักษาเพื่อป้องกันการติดยาซ้ำ
- เป็นอาสาสมัครเผยแพร่ความรู้เรื่องยาเสพติด

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
OFFICE OF THE NARCOTICS CONTROL BOARD
 เลขที่ 5 ถนนดินแดง แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400
 โทรศัพท์ 0 2247 0901-19 โทรสาร 0 2640 9347
WWW.ONCB.GO.TH

ยาเสพติด ภัยร้ายต่อชีวิต ภัยพิบัติต่อสังคม

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
 OFFICE OF THE NARCOTICS CONTROL BOARD

ยาเสพติด...หมายถึง สารหรือยาที่อาจ

มีผลกระทบต่อจิตใจหรือร่างกาย หรือจากการสังเคราะห์ ซึ่งเมื่อเสพเข้าสู่ร่างกาย ไม่ว่าจะโดยการกิน ดม สูบ ฉีด หรือวิธีการใดๆ แล้ว จะทำให้เกิดผลกระทบต่อร่างกายและจิตใจในลักษณะสำคัญ เช่น

- มีความต้องการเสพ ทั้งทางร่างกายและจิตใจอย่างรุนแรงและต่อเนื่อง
- มีอาการถอนยา เมื่อขาดยา
- ต้องกำหนดการเสพยาเป็นประจำ
- สุขภาพโดยทั่วไปจะทรุดโทรมลง

ประเภทของยาเสพติด

ในทางการแพทย์มีหลักฐานชัดเจนว่ายาเสพติดจะออกฤทธิ์ต่อระบบประสาทส่วนกลาง สามารถแบ่งได้ 4 ประเภท ดังนี้

1. ประเภทออกฤทธิ์กระตุ้นประสาท

กระตุ้นการทำงานของสมอง หัวใจ ทำให้หัวใจเต้นแรงและเร็ว ความดันโลหิตขึ้นสูง ไม่หลับไม่นอน ไม่หิว หากเสพมากทำให้มีอาการหงุดหงิด กระวนกระวาย หวาดระแวง ก้าวร้าว อาละวาด ทำร้ายผู้อื่น ยาเสพติดประเภทนี้ได้แก่ ยาบ้า ยาอี ยาเลฟ โคเคน เป็นต้น

2. ประเภทออกฤทธิ์กดประสาท

กดการทำงานของกล้ามเนื้อ ศูนย์ควบคุมการหายใจ และสมองส่วนที่ควบคุมความคิด ทำให้เชื่องซึม ง่วง สะสมสะสม ปฏิกริยาโต้ตอบช้า ควบคุมตนเองไม่ได้ มีคลื่น ชนลุก คลื่นไส้ ตัดสินใจผิดพลาด หากขาดยาจะมีอาการกระวนกระวาย อาละวาด ทำร้ายผู้อื่น ยาเสพติดประเภทนี้ได้แก่ ฝิ่น มอร์ฟีน เฮโรอีน ยานอนหลับ ยาระงับประสาท เครื่องดื่มมีเมตามเฟทชนิด รวมทั้งสารระเหย เช่น ทินเนอร์ แอลกอฮอล์ กาว เบนซีน เป็นต้น

3. ประเภทออกฤทธิ์หลอนประสาท

มีผลต่อสมองส่วนการรับรู้ ทำให้การรับรู้ทางประสาทสัมผัสแปรปรวนแปร ความจำระยะสั้นและความนึกคิดเสื่อม การกระหายผิดปกติ ความรู้สึกเกี่ยวกับเวลาเปลี่ยนไป หากเสพมากทำให้มีอาการประสาทหลอน รับรู้เสียงและภาพเปลี่ยนแปลงไป เช่น เห็นภาพหลอน ได้ยินเสียงประหลาด หวาดผวา ป่วยเป็นโรคจิต ยาเสพติดประเภทนี้ได้แก่ ยาเค แอลเอสดี เห็ดขี้ควาย เป็นต้น

4. ประเภทออกฤทธิ์ผสมผสาน

ออกฤทธิ์ผสมผสานทั้งกดกระตุ้นและหลอน ขึ้นอยู่กับขนาดและระยะเวลาของการเสพ ทำให้หวาดระแวง ความคิดสับสน เห็นภาพลวงตา ควบคุมตนเองไม่ได้ สุดท้ายจะกลายเป็นโรคจิต ยาเสพติดประเภทนี้ได้แก่ กัญชา

สาเหตุของการติดยาเสพติด

สามารถแบ่งได้ 3 ปัจจัยสำคัญ ดังนี้

1. ปัจจัยตัวคน (ผู้เสพติด) ได้แก่

- ความอยากรู้อยากลองด้วยความคึกคะนอง
- มีดำนัยและความเชื่อที่ผิด เช่น มองเป็นความโก้ หรือเชื่อว่าทำงานได้มากขึ้น ทำให้สนุกสนาน ลืมความทุกข์
- ขาดความระมัดระวังในการใช้ยา
- ขาดทักษะในการดำรงชีวิตที่เหมาะสม เช่น ปฏิเสธไม่เป็น จัดการความเครียดของตนเองไม่ได้
- ขาดความรู้เรื่องยาเสพติดทำให้ถูกหลอก เชื่อคำชักชวน
- บุคลิกภาพบกพร่อง เช่น ขาดความรู้รักภักดีตนเอง ไม่เห็นคุณค่าและเคารพตนเอง

2. ปัจจัยสิ่งแวดล้อม ได้แก่

- ปัจจัยจากครอบครัว เช่น การสื่อสารในครอบครัวไม่ดี ครอบครัวแตกแยก ได้รับการอบรมเลี้ยงดูที่ไม่ถูกต้อง รวมทั้งในครอบครัวมีผู้ใช้ยาเสพติด
- ปัจจัยจากกลุ่มเพื่อน เช่น อยู่ในกลุ่มเพื่อนที่ใช้ยาเสพติด
- ปัจจัยจากสังคม เช่น ในละแวกบ้านมียาเสพติดแพร่ระบาด หรือมีพื้นที่เสี่ยงมาก เช่น สถานบันเทิง แหล่งมั่วสุม ฯลฯ ขาดพื้นที่สำหรับกิจกรรมที่ดีๆ และสรวงสวรรค์ เช่น ที่เล่นกีฬา กิจกรรมแสดงออกต่างๆ ฯลฯ

3. ปัจจัยตัวยา ได้แก่

ยาเสพติดจะไปกระตุ้นทำให้สมองสร้างสารเคมีที่ทำให้เกิดความรู้สึกสุข แต่เป็นการสร้างที่ผิดธรรมชาติ สมองจึงต้องปรับตัวด้วยการลดการสร้างสารเคมีนั้นลง เมื่อหมดฤทธิ์ของยาเสพติด ร่างกายมีอาการหงุดหงิด ซึมเศร้า ส่งผลให้ต้องพยายามแสวงหายามาใช้ซ้ำ เมื่อใช้ยาเสพติดบ่อยๆ สมองจะถูกทำลาย การใช้ความคิดที่เป็นเหตุเป็นผล ความยับยั้งใจจะเสียไป จนทำตามใจตามอารมณ์มากกว่าเหตุผล ผู้ที่ใช้ยาจึงไม่สามารถหยุดการใช้ยาได้ และกระทำการที่ไม่ควรเพื่อให้ได้ยามาเสพอย่างต่อเนื่อง จนเกิดการติดขึ้น